

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-2124524

Αθήνα, 23.11.2020
Αριθμ. Πρωτ.: 691/294171

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Αξιοποίηση των αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών της Ηπείρου»

ΣΧΕΤ: **1. Η Ερώτηση 1879/13-11-2019**
2. Η Ερώτηση 2035/21-11-2019

Απαντώντας στις παραπάνω Ερωτήσεις που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Γ. Αμυράς**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ/Ινστιτούτο Γενετικής Βελτίωσης και Φυτογενετικών Πόρων (ΙΓΒΦΠ) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συνεισφέρει στην ανάδειξη των τοπικών φυτικών πόρων και στην προστασία και αξιοποίηση των αυτοφυών ειδών. Συγκεκριμένα, στην Τράπεζα Γενετικού Υλικού υπάρχουν περισσότερα από 14.000 σε Εκτός Τόπου (*ex situ*) διατήρηση, χαρακτηρισμό, ταυτοποίηση και αξιολόγηση φυτογενετικών πόρων εγχώριων παραδοσιακών ποικιλιών και αυτοφυών συγγενών ειδών τους και στον Βαλκανικό Βοτανικό Κήπο Κρουσσιών, περισσότερα από 2.000 είδη αυτοφυών ειδών σε Εκτός Τόπου διατήρηση και περισσότερα από 100 είδη αρωματικών, φαρμακευτικών και ανθοκομικών ειδών σε μητρικές φυτείες, με στόχο την καλλιέργεια και αναπαραγωγή τους μέσα από συγκεκριμένα πρωτόκολλα.

Μεταξύ των ερευνητικών δραστηριοτήτων του ΙΓΒΦΠ, περιλαμβάνονται δράσεις συλλογής και χαρακτηρισμού αυτοφυών, ή και ενδημικών ειδών, με σκοπό τη διατήρηση, προστασία και αξιοποίησή τους. Στο πλαίσιο υλοποιούμενων ερευνητικών έργων, για πολλά είδη που κινδυνεύουν και είναι μεγάλης εμπορικής αξίας, συμπεριλαμβανομένων αυτών που υπερσυλλέγονται σε παραμεθόριες περιοχές, διεξάγεται έρευνα με στόχο την αξιοποίησή τους μέσω της εισαγωγής τους στην καλλιέργεια. Ενδεικτικά αναφέρονται προγράμματα που υλοποιήθηκαν σε είδη Σιδερίτη (τσάι του βουνού), σε περιοχές της Ηπείρου και Δυτικής Μακεδονίας – Γράμμος, όπου εκδόθηκαν οδηγίες Ορθών Πρακτικών συλλογής που μπορούν να εφαρμοστούν και σε άλλα είδη, ενώ συλλέχθηκε και γενετικό υλικό, το οποίο μετά από αξιολόγηση, αποτέλεσε το μητρικό υλικό για εγκατάσταση φυτειών. Η πρακτική αυτή μπορεί να εφαρμοστεί και σε άλλα είδη ή περιοχές, αξιοποιώντας την σχετική τεχνογνωσία του Ινστιτούτου.

Στο «Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης για την καλλιέργεια, επεξεργασία και εμπορία των Αρωματικών Φαρμακευτικών Φυτών στην Ελλάδα», που εκπονήθηκε από διάφορους φορείς, με συντονισμό του όλου έργου από τον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, επισημάνθηκε η ανάγκη για τον καθορισμό πλαισίου για τη συλλογή, πιλοτική παραγωγή και αειφόρο αξιοποίηση της αυτοφυούς ή/και ενδημικής χλωρίδας της χώρας, καθώς και η ανάγκη τροποποίησης της νομοθεσίας. Το εν λόγω Σχέδιο είναι αναρτημένο στον ιστότοπο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Αγρότης/επιχειρηματίας-Γεωργία-Αρωματικά/φαρμακευτικά φυτά), όπου βρίσκονται αναλυτικές πληροφορίες για τα Φαρμακευτικά και Αρωματικά φυτά και τις προοπτικές τους.

Στον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ υλοποιούνται προγράμματα με διάφορα είδη κοινοτικού ενδιαφέροντος, που χαρακτηρίζονται ως απειλούμενα ή βρίσκονται σε καταλόγους ερυθρών δεδομένων της Ε.Ε. και της IUCN (International Union for Conservation of Nature). Σημειώνεται ότι, η επίσχευση της εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας με το Πρωτόκολλο της Ναγκόγια κρίνεται αναγκαία για την προστασία της εθνικής βιοποικιλότητας και την κατοχύρωση των δικαιωμάτων της χώρας για το ιθαγενές γενετικό υλικό.

Περαιτέρω, συγκεκριμένα για το φυτό πρίμουλα (Primula Veris), λόγω των κινδύνων που διατρέχουν οι αυτοφυείς πληθυσμοί του φυτού στην Ήπειρο και της μεγάλης εμπορικής του αξίας, η Περιφέρεια Ηπείρου έχει αναθέσει και χρηματοδοτήσει τον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ/ ΙΓΒΦΠ για την υλοποίηση του ερευνητικού έργου «Μελέτη ειδών Primula αυτοφυών της Πίνδου, με στόχο την εισαγωγή στην καλλιέργεια», για την περίοδο 2019-2021. Στο ανωτέρω Ινστιτούτο υλοποιούνται δράσεις ώστε να επιλεγεί το κατάλληλο φυτικό υλικό από το φυσικό περιβάλλον, ταξινομικώς, γενετικώς και φυτοχημικώς χαρακτηρισμένο, για την εισαγωγή του στην καλλιέργεια και παράλληλα μελετώνται διάφοροι παράμετροι που έχουν σχέση με τη βιολογία – οικολογία – αναπαραγωγή του είδους, καθώς και αγροτεχνολογικές πρακτικές, ώστε να αναπτυχθεί η σχετική τεχνογνωσία σχετικά με την παραγωγή του πολλαπλασιαστικού υλικού, το οποίο θα παραδοθεί στην Περιφέρεια για την μετέπειτα αξιοποίησή του από υποψήφιους παραγωγούς.

Ανάλογα προγράμματα μπορούν να σχεδιαστούν από τον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ σε συνεργασία με τοπικούς φορείς και Περιφέρειες και μπορούν να εφαρμοστούν πιλοτικά σε πολλά είδη φυτών, με στόχο την προστασία και την αειφορική αξιοποίηση της τοπικής χλωρίδας της Ελλάδας και ειδικότερα της Ηπείρου.

Πλέον των ανωτέρω, σημειώνεται ότι μέσω των τοπικών προγραμμάτων CLLD/LEADER και εφόσον περιλαμβάνονται στο τοπικό πρόγραμμα των Ομάδων Τοπικής Διαχείρισης (ΟΤΔ) θα μπορούσαν να προκύψουν οι εξής ευκαιρίες για την αξιοποίηση του αρωματικού φυτού Primula Veris:

- Προγράμματα συνεργασίας για τον γεωγραφικό εντοπισμό και την εν γένει ανάπτυξη του ως εμπορικό προϊόν.
- Μελέτη ή εμπειρογνωμοσύνη για την γενετική ταυτοποίηση του Primula Veris.
- Παραγωγή in vitro, σπόρων ή φυτωρίων του Primula Veris με ενίσχυση κεφαλαίου σε επενδυτές που θα ενδιαφερόταν να το κάνουν προκειμένου να διαδοθεί το προϊόν σε καλλιεργητές και να δημιουργηθεί η κρίσιμη μάζα παραγωγής.
- Ενίσχυση κεφαλαίου για επενδυτές, οι οποίοι θα στόχευαν στην εμπορική εκμετάλλευση του Primula Veris στις Υποδράσεις της Μεταποίησης.

Επιπλέον, η πολιτική για τα αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά, όπως ο βασιλικός, το μελισσόχορτο, η ρίγανη, το δενδρολίβανο και το φασκόμηλο, τα οποία ανήκουν στον τομέα των οπωροκηπευτικών, ασκείται μέσα από τις Οργανώσεις Παραγωγών,

στο πλαίσιο των Κανονισμών (ΕΕ) αριθμ. 1308/2013, (ΕΕ) αριθμ. 891/2017, (ΕΕ) αριθμ. 892/2017 και (ΕΕ) αριθμ. 543/2011, όπως ισχύουν, και σύμφωνα με τις αριθμ. 4270/139407/28-12-2017, 397/18235/2017 και 266355/11-02-2009 υπουργικές αποφάσεις, όπως ισχύουν. Οι Οργανώσεις Παραγωγών δημιουργούνται με πρωτοβουλία των παραγωγών και ασχολούνται με όλα τα θέματα που σχετίζονται με την παραγωγή και την εμπορία των οπωροκηπευτικών των μελών τους. Είναι γι' αυτό σκόπιμη η δραστηριοποίηση όλων των παραγωγών μέσα από τις Οργανώσεις Παραγωγών.

Οι Οργανώσεις Παραγωγών μέσα από τα επιχειρησιακά τους προγράμματα, μπορούν να υλοποιήσουν δράσεις, όπως:

- Η αναδιάρθρωση των καλλιεργειών των μελών τους, με στόχο την ποιοτική βελτίωση των προϊόντων τους.
- Η μείωση του κόστους παραγωγής.
- Η προώθηση των προϊόντων τους.
- Η λήψη μέτρων πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων, όπως η απόσυρση από την αγορά ή δωρεάν διανομή.
- Η προστασία του περιβάλλοντος κ.λπ.,

για τις οποίες ενισχύονται σε ποσοστό μέχρι και 60% από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κατά τα λοιπά αρμόδιο να απαντήσει είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας στο οποίο κατατέθηκε η Ερώτηση 2035/21.11.2019.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (για την Ερώτηση 2035/21.11.2019)
- Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Γ. Αμυρά